

УТВЪРЖДАВАМ:/п/

МАЛИНА НИКОЛОВА

*Областен управител
на област Враца*

**ОБЛАСТЕН ПЛАН
ЗА МЛАДЕЖТА
2016 г.**

ОБЛАСТ ВРАЦА

Февруари 2016

Съдържание	2
I. ВЪВЕДЕНИЕ	3
II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЛАСТ ВРАЦА	3
Демографска перспектива	3
Насърчаване на икономическа активност и кариерното развитие на младите хора	4
✓ Достъп до образование	4
✓ Заетост	8
✓ Нагласи към предприемачество	10
Подобряване достъпа до информация и качествени услуги	11
Насърчаване на здравословния начин на живот	12
Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение	12
Развитие на младежко доброволчество	29
Повишаване на гражданска активност на младите хора	29
Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони	31
Развитие на межкултурния и международния диалог	32
Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността	33
III. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ	34
ПРИОРИТЕТ 1. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора	34
ПРИОРИТЕТ 2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги	36
ПРИОРИТЕТ 3. Насърчаване на здравословния начин на живот	37
ПРИОРИТЕТ 4. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение	38
ПРИОРИТЕТ 5. Развитие на младежко доброволчество	39
ПРИОРИТЕТ 6. Повишаване на гражданската активност	40
ПРИОРИТЕТ 7. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони	40
ПРИОРИТЕТ 8. Развитие на межкултурния и международния диалог	41
ПРИОРИТЕТ 9. Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността	41
IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ	42
V. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЛАСТНИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА	43
VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА	43

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В изпълнение на чл. 14 от Закон за младежта, Областният план за младежта на област Враца за 2016 г., обобщава общинските планове за младежта на десетте общини в областта.

Областният план за младежта е разработен следвайки основните приоритети на политиките за младите хора залегнали в Актуализираната Национална стратегия за младежта (2014-2020), Областната стратегия за развитие на Област Враца 2014-2020, анализите на потребностите на младежите в общините от областта. Съгласно чл. 2 от Закона за младежта, "Държавната политика за младежта (младите хора на възраст от 15 до 29 години включително) е целенасочена и последователна дейност на държавата, общините, младежките организации и обществото, която има за цел създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно, областно и национално ниво чрез дейности, насърчаващи развитието на младежите в страната".

В тази връзка, Областните управители имат отговорността за провеждането на младежки политики на областно ниво в изпълнение на държавната политика за младежта, както и за изготвяне на Областен план за младежта.

Общинските/областния планове за младежта следват следната структура:

1. Анализ на предизвикателствата пред младежта в съответната община/област.
2. Приоритети и специфични цели за провеждане на общинската/областна политика за младежта и мерки за постигането им.
3. Предвиждане на дейности, които да допринасят за постигане на целите на общинските, областните и националната стратегия за младежта.
4. Организация и координация на дейностите за постигане на целите.
5. Действия по наблюдение, оценка и актуализация на общинския/областния план за младежта.
6. Реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

Областният план за младежта на област Враца е насочен към обединяване на усилията на общини, образователни институции, младежки структури и други участници в този процес на формиране и реализиране на единна, последователна и устойчива младежка политика.

Необходимо е областните управители ежегодно до 1 март да предоставят утвърдените областни планове за младежта на министъра на младежта и спорта.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЛАСТ ВРАЦА

Демографска перспектива

Демографските процеси в област Враца не се различават от общите за страната и се характеризират с отрицателен прираст (както естествен, така и механичен), влошена възрастова структура и свиване на общия размер на човешки ресурси. Населението на област Враца по данни на НСИ към 31.12.2014 г. е 175 169 жители, от които жени – 88 943 и мъже – 86 226, което е 2,4% от населението на страната. В градовете населението е 58,9% /103 192 души/, а в селата 41,1 % /91 977 души/.

За сравнение в края на 2013 г. населението на областта е 178 395 души, а в края на 2012 – 181 574 души. Видно от данните на НСИ, за последните две години населението на областта е намаляло с 6 405 души – изключително неблагоприятна тенденция, която се запазва в последното десетилетие. Идентифицираните негативни демографски тенденции се отразяват

по неблагоприятен начин на динамиката, както на населението в активна трудоспособна възраст (15-64 г.), така и на лицата във възрастовата група 15-29 г. в областта. По данни на НСИ, към 31.12.2014 г. общият брой на младежите в областта е 26 153, което е 15% от населението в област Враца, при 17% за страната, като на територията на Община Враца има 14 319 младежи на възраст от 15 до 29 годишна възраст, от които 7 248 са мъже, а 7 035 са жени. С постоянен адрес - град Враца към 2015г. са 12 046, от които 6 118 мъже и 5 928 жени.

Области Възраст	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Общо за страната	7202198	3502015	3700183	5267480	2541532	2725948	1934718	960483	974235
Общо за област Враца	175 169	86 226	88 943	103 192	50 408	52 784	71 977	35 818	36 159
15 – 19	8519	4325	4194	5237	2614	2623	3282	1711	1571
20 – 24	8407	4432	3975	4846	2488	2358	3561	1944	1617
25 – 29	9227	5005	4222	5767	3067	2700	3460	1938	1522
Общ бр. младежи за област Враца (15-29 г.)	26 153								

Насърчаване на икономическа активност и кариерното развитие на младите хора

✓ Достъп до образование

Основа за социализирането и реализирането на младите хора е образованието. То трябва да се развива във всички направления: както в областта на формално образование - в образователната система, така също в областта на неформалното образование и ученето през целия живот. Състоянието на образователната структура при младите хора е от основно значение за развитието на областта. От образователното ниво на младежите до голяма степен зависи мобилността им на пазара на труда, гарантираща по-добро заплащане, поддържане на по-висок жизнен стандарт и качество на живота.

Българското общество има традиционно високи образователни ценности. Въпреки трудностите през последните години, то се стреми да поддържа конкурентна европейска образователна система. В област Враца има добре изградена мрежа от учебни заведения, която обхваща всички възрастови групи на задължително обучение.

По данни на РИО – Враца, училищната мрежа в област Враца по видове училища може да бъде представена, както следва:

Вид училище	Държавни	Общински	Общо
Начално I - IV клас	-	10	10
Прогимназия V - VIII клас	-	1	1
Основно I - VIII клас	-	29	29
Гимназия IX - XII клас	-	-	0
Профилирана гимназия	-	2	2
СОУ I - XII клас	-	16	16
Професионална гимназия	6	5	11
Професионално училище	-	-	0

Професионален колеж	-	-	0
Спортно	-	1	1
По изкуствата	-	-	0
По културата (чл.26, ал.1, т. 12, ЗНП)	1	-	1
Специални	2	-	2
За лишени от свобода (чл.28, ал. 3, ЗНП)	1	-	1
Общо	10	64	74

Броят на училищата в зависимост от броя на учениците в тях за областта е:

Брой ученици от - до	НУ	Прогим назая	ОУ	СОУ и гимназии	ПГ	Спец. училища	Общ брой училища
До 40 ученици	-	-	-	-	-	2	2
От 41 до 80	1	-	4	-	1	-	6
От 81 до 200	5	-	17	2	6	-	30
От 201 до 300	1	-	5	2	2	1	11
От 301 до 400	3	-	3	6	1	-	13
От 401 до 500	-	1	1	1	1	-	4
От 501 до 1000	-	-	-	4	-	-	4
Над 1000	-	-	-	3	-	-	3

* В горната таблица не е включена ПГ по каменообработване, с. Кунино. Училището е на подчинение на Министерство на културата.

Броят на детските заведения на територията на област Враца, е 51.

Средищни и защитени училища

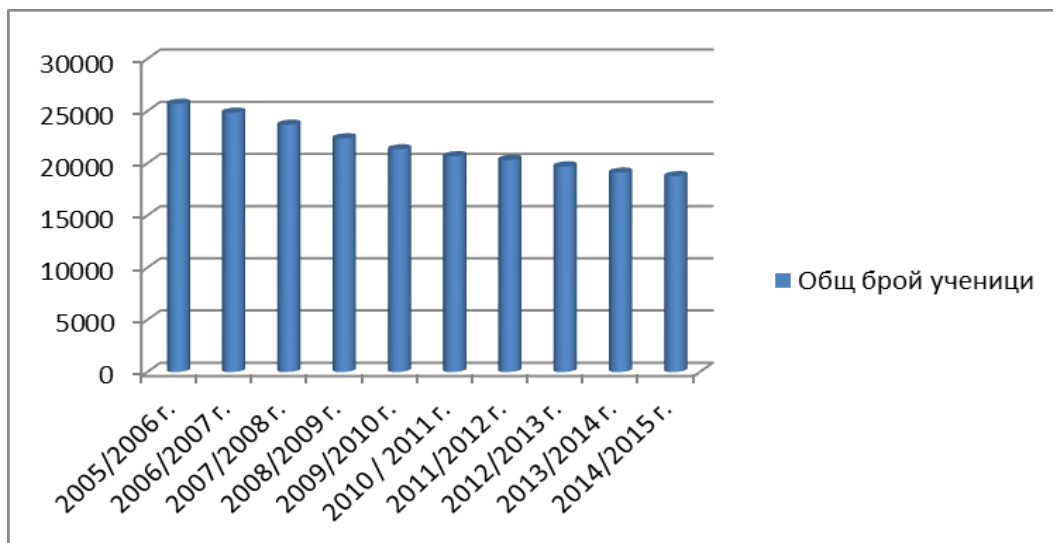
За учебната 2014/2015г. средищните и защитените училища по общини са, както следва:

Община	Брой средищни училища	Брой защитени училища
Борован	2	0
Б.Слатина	6	0
Враца	13	1
Козлодуй	1	0
Криводол	4	0
Мездра	6	0
Мизия	2	0
Оряхово	3	1
Роман	2	1
Хайредин	1	0
Общо:	38	3

Отрицателният демографски баланс води след себе си трайна тенденция към намаляване на броя на учениците в област Враца, видно от долната таблица и графика.

Учебна година	Общ брой ученици
2005/2006 година	25697
2006/2007 година	24844
2007/2008 година	23691
2008/2009 година	22375
2009/2010 година	21329

2010 / 2011 година	20666
2011/2012 година	20325
2012/2013 година	19693
2013/2014 година	19101
2014/2015 година	18757

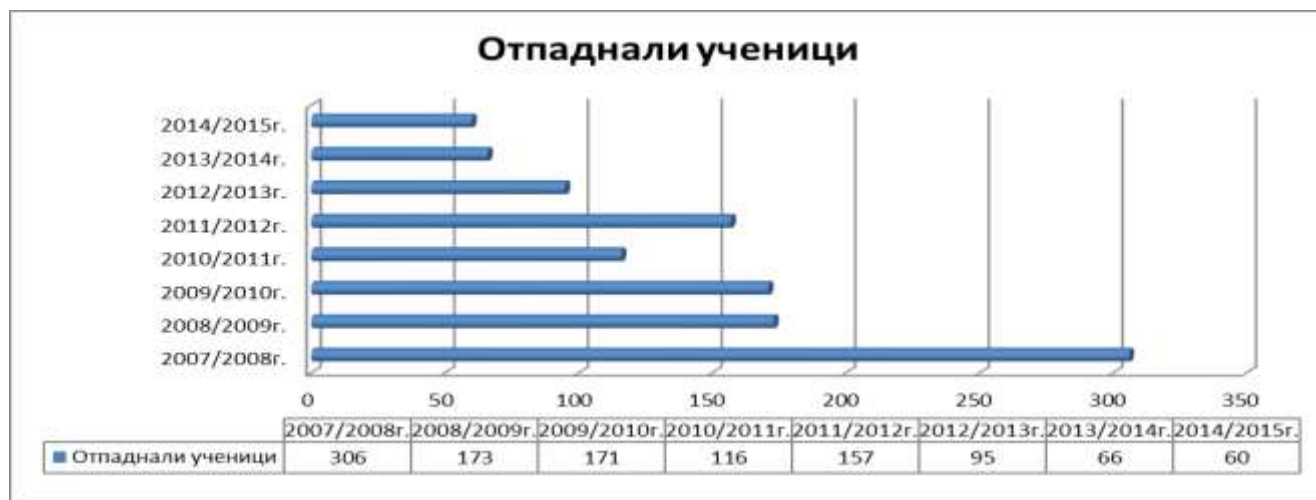
Като следствие от намаляване броя на учениците се налага закриване и преобразуване на училища, предимно в малките населени места. По данни на РИО – Враца в 39 училища има 140 маломерни паралелки и 9 слети паралелки в 4 училища. В тези училища неравнопоставеността в условията на работа, поради разликите в психо-физическото развитие на учениците и възрастовите им особености, се отразява на качеството на образователно-възпитателния процес. Проблемите и затрудненията идват и от липса на ефективна методика за преподаване в слети паралелки, както и невъзможност за сформирание на задължителната норма преподавателска заетост по съответните предмети. Увеличава се броят на маломерните паралелки и в големите населени места, включително и в гр. Враца, където през уч. 2014 / 2015 г. маломерни паралелки е имало в 5 училища.

Учебна година	2008/ 2009г.	2009/ 2010г.	2010/ 2011г.	2011/ 2012г.	2012/ 2013г.	2013/ 2014г.	2014/ 2015г.
Брой закрити училища	19	2	4	0	2	0	0
Брой преобразувани училища	12	3	0	1	2	0	0
Общо	31	5	4	1	4	0	0

В условията на прилагане на системата на делегираните бюджети училищата, в които броят на учениците е под 80 ученици, се срещат сериозни затруднения. Обезпокоителен факт е, че по-голямата част от професионалните гимназии на територията на областта са с ученици между 80 и 100 ученици, които реализират прием с по една паралелка и то с минимален брой ученици.

Трайната тенденция към намаляване броя на населението и отрицателен естествен прираст, намаляване на жизнения стандарт на населението и продължаващата емиграция в

чужбина и по-големите градове на страната неминуемо се отразява на функционирането на образователната система на територията на областта и на отпадане на ученици от училище.

По данни на РИО – Враца за учебната 2014/2015 г. в чужбина са заминали 111 ученици.

В анализ на РИО – Враца се съдържат основните предпоставки и активни фактори, които продължават да влияят на процесите за необхващане и/или отпадане на децата от училище:

- Липса на точни данни за броя на децата в задължителна училищна възраст от общините (предимно за по-големите селища);
- Липса на мотивация у част от учениците, нежелание за учебен труд;
- Нисък социален, материален и образователен статус на родителите на немалка част от учениците от етнически малцинства, за които образованието е периферна ценност; потребителска нагласа на част от ромските семейства; негативни етнокултурни модели (ранни женитби)
- Липса на родителски интерес и контрол, ограничени възможности за адекватна комуникация с тях;
- Ранни ангажименти с труд в семейството (отглеждане на по-малки братя и сестри, просия...)
- Внезапна промяна на местоживеенето на родителите, които търсят сезонна работа из цялата страна и невъзможност да се установи ученикът продължава ли обучението си или не.
- Неосигурен транспорт на част от учениците от гимназиален етап;
- Трудна адаптация на селските деца в града;
- Отрицателното влияние на различни криминогенни фактори и на градската среда върху поведението и мотивацията на учениците;
- Ограничено прилагане на лостове за осигуряване на редовната посещаемост на учебните занятия от учениците;
- Неумение на част от педагогическите екипи за идентифициране на учениците в риск от отпадане.

Мерките, предприети от училищата за ограничаване напускането на училище, могат да бъдат обобщени в следните групи:

- Идентифициране на децата в риск от отпадане;
- Кандидатстване по проектни предложения на МОН / национални програми/ и участие;

- Приемане на мерки за предотвратяване на отпадането – подкрепящи и административни.

Предприети мерки от РИО- Враца:

- Подпомагане на училищата при разработване на училищни програми за превенция на отпадането и за намаляване броя на преждевременно напусналите.

- Изготвянето на регистър на деца и ученици в риск; търсене на институционална подкрепа за решаване на конкретните случаи /след събиране и анализ на постъпилата информация за учениците, отпаднали от обучение през I-вия учебен срок и в края на учебната година, от страна на РИО – Враца се изпращат писма с поименните списъци на тези ученици до кметовете на общини за търсене на съдействие, във връзка със задълженията на общините съгласно чл. 36, ал.1, т.1 от Закона за народната просвета за осигуряване и контролиране на задължителното училищно обучение на децата до 16-годишна възраст/.

- Оказване на подкрепа на училищата и координиране на дейности при реализиране на проекти на територията на област Враца с насоченост към превенция и ограничаване на отпадането от училище.

- Оказване на подкрепа на училищата за работа по национални програми: НП "С грижа за всеки ученик", Модул "Осигуряване на допълнително обучение на учениците за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка"- 18 училища, с включени 345 ученици, при 325 от които е постигнат напредък; НП "На училище без отсъствие", мярка "Без свободен час"- 56 училища, мярка "Без отсъствие" – 9 училища.

- Разкриване на паралелки за придобиване на първа степен на професионална квалификация за ученици в риск от отпадане – ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" с. Краводер, ПГО "Елисавета Багряна"- Бяла Слатина; ПГТР- Враца; специална паралелка за ученици с умствена изостаналост и с множество увреждания - в НУ "Иван Вазов"- Враца

- Популяризиране на добри практики на училища от област Враца за ограничаване на отпадането от училище – в рамките на Регионална среща, проведена на 1-2 декември, 2015 г., с участници от областите Враца, Видин, Монтана, Ловеч, Плевен.

- Сформирани и действащи 2 групи от 12 студенти –доброволци в ОУ “Васил Левски” - Враца и в ОУ „Христо Ботев” с. Паволче.

- Осъществен текущ контрол от РИО – Враца с насоченост към проверки на посещаемостта на учебните занятия от учениците и отразяване на отсъствията, съвместни проверки с Областна администрация – Враца и РДСП – Враца със същата насоченост.

- При сигнали за деца в риск от насилие – организиране на съвместни проверки с отдел "Закрила на детето", МКБППМН, ДПС и др.

Също така, поради слабо развитата икономика на територията на областта, завършващите училище млади хора трудно си намират работа. Немалка част търсят възможности за реализация на пазара на труда в столицата или в други големи градове, както и в чужбина.

Ниското равнище на образование е един от основните фактори, определящи бедността и социалната изолация. С оглед на това, основен подход за превенция на бедността и социалната изолация остава увеличаването на инвестициите в образованието.

✓ **Заетост**

Към днешния момент основните предизвикателства пред младите хора в Северозападния район са свързани с възможността за намиране на работа, с нивото на доходите и условията на труд. Това е и сферата, в която младите най-пряко усещат последствията от икономическата криза. Значителните регионални диспропорции в динамиката на трудовия пазар, предизвикани от неравномерното развитие на икономиката и прогресивната в годините изостаналост в Северозападния район е една от основните причини за липсата на благоприятни перспективи за заетост сред младежите.

Необходим е по-плавен преход на младите хора от образование към заетост посредством разширяване на възможностите за стажове и практики в реалния сектор. Специални усилия трябва да бъдат положени за развиване и разширяване на възможностите за учене през целия живот. Друго основно предизвикателство е обвързването на изискванията на пазара на труда с обучението на квалифицираните специалисти, които имат не само професионална, но и общообразователна подготовка. Като цяло младите хора имат и ниска мотивация за работа, слаба информираност за възможностите за работа и повишаване на квалификацията, а като проблем се явяват и ниските заплати и незадоволителните условия на труд.

Равнището на безработица за Област Враца към 31 декември 2015 г. е 19,73 %. Това е почти два пъти по-високо, в сравнение със средното ниво на безработица за страната, което към 31 декември 2015 година е 10,02 %. Това сочат данните на Дирекция "Бюро по труда" във Враца. С най-висока безработица във Врачанска област отново е Община Хайредин със 69.87%. След нея е Община Борован, където безработицата е 66.67 %. Община Криводол е с равнище 43.40%, а в Община Бяла Слатина безработицата е 38.76 %. Около 30% са нивата на безработните в три общини на областта- Община Оряхово е 30.50%; Община Мизия - 30.36% и Община Роман - 29.91%. Два пъти по-ниско е нивото на безработица в Община Козлодуй - 16.51%. Отново най-ниска е безработицата в Община Враца -10.02%.

По данни на ДБТ Враца, в общините Криводол и Враца безработните младежи до 29 години са 697 броя, като за Община Враца те са 536, а за Община Криводол – 161.

В сравнение с месец ноември 2015г., регистрираните безработни младежи нарастват с 20 бр. или 2.95%, като за община Враца нарастват с 5 бр., а за община Криводол броят им нараства с 15.

Разпределението на безработните младежи по професионален признак и образование показва, че безработните младежи без специалност са 54,81%, а с основно и по-ниско образование – 36,01%.

Регистрираните през 2015 г. младежи в ДБТ Бяла Слатина за територията на Община Бяла Слатина са 493.

По данни на ДБТ – Мездра, към 31.12.2015 г., нивото на безработицата в община Мездра е била 12.88%, и в бюрото по труда са регистрирани – 149 безработни младежи, от тях:

- с висше образование са 13 младежи (3 мъже и 10 жени);
- със средно образование са 75 младежи (39 мъже и 36 жени);
- със средно специално образование са 48 младежи (27 мъже и 21 жени);
- с основно образование – 34 младежи (11 мъже и 23 жени);
- с начално образование – 3 младежи (1 мъж и 2 жени);
- без образование – 26 младежи (11 мъже и 15 жени).

Започнали работа през 2015 година младежи до 29 години – 218, на първичния пазар – 106, мерки – 6, по НП "ОСПОЗ" – 4, по чл.36 – 4, по НП „РЧР” – 12. (Данните са предоставени от ДБТ – Мездра)

В изпълнение на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта 2014-2020г. под патронажа на Министерство на труда и социалната политика през 2016 г. стартира Национална програма „Развитие на човешките ресурси” – „Заетост и обучение на младежи до 29 години”. По тази програма в Община Мездра ще бъдат обхванати 105 младежи за шест месеца. Общините непрекъснато полагат усилия за намиране на реализация на младите хора. В своя план Община Мездра е посочила, че през 2016г. ще осигури заетост на двама младеж по Програма „Старт в кариерата”, за девет месеца. Общините ще продължат да участват в проекти и програми за заетост на младежи, в зависимост от отворените мерки по оперативни и национални програми през 2016 г.

Общинска администрация Бяла Слатина използва успешно възможностите на програмата „Старт в кариерата”, Компонент 1 за специалисти, завършили висше образование. Към настоящия момент по тази програма има квота за 5 бройки. Също така, по ОПРЧР 2014-2020, приоритетна ос „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места” процедура BG05M9OP001-1.002 „Активни”, Общината е разработила проект с продължителност 20 месеца - „Подобряване достъпа до заетост на неактивни младежи в Община Бяла Слатина”. Проектът е одобрен и предстои сключване на договор за БФП. Проектното предложение е разработено в отговор на проблемите, породени от наличието на голям брой млади хора в община Бяла Слатина, които не учат, не работят и не желаят да си търсят работа. Изпълнението на проекта ще позволи откриването на тези млади хора, мотивирането им и осигуряване на по-добра перспектива за реализация на пазара на труда. Ще се даде шанс на младежите за включване на пазара на труда. Целевата група на проекта са неактивни лица и младежи извън образование и обучение на възраст до 29 г. В резултат от изпълнението на проекта се очаква:

- активиране на младежи до 29 г., които не работят, не учат и не са регистрирани в дирекция “Бюро по труда”;
- интегриране на пазара на труда на младите хора на възраст до 29 г.;
- подобряване пригодността за заетост на младежи до 29 годишна възраст;
- социално включване на неактивни младежи на възраст до 29 г.

Изводите, направени в анализите на повечето от общините в областта са, че се забелязва тенденция за липса на желание от страна на работодателите да инвестират в обучението на младите работници и служители. Липсата на практически и трудов опит правят младите хора, завършили средно образование неконкурентноспособни на пазара на труда. Младежите са изправени пред редица предизвикателства породени от общ характер. Процесите са взаимно свързани – липсата на развиваща се икономика на територията на общината води до липса на разкриване на добре платени работни места, а липсата на квалифицирани кадри, рефлектира върху бизнеса. Това е една от причините квалифицираните млади хора да напускат общините в областта и да търсят препитание и реализация в чужбина и големите градове на страната.

✓ **Нагласи към предприемачество**

Ниската активност в областта на предприемачеството сред младите хора в областта се дължи преди всичко на липса на достатъчно умения, опит и ресурси за стартиране на собствен бизнес. Предприемаческата активност може да се подобри при засилване финансовата подкрепа на младите предприемачи при преференциални условия, въвеждане интересни и привлекателни за младите хора програми в образователната сфера, подобряване информираността за проекти и програми, свързани с предприемачеството и бизнеса за младите хора.

Подобряване достъпа до информация и качествени услуги

Въпреки масовото навлизане на информационните технологии в бита и в работата, достъпът на младите хора до информация все още е ограничен. На територията на община Враца, работи Младежки информационно консултантски център (МИКЦ), който със своята дейност се старее да запълни празнините в недостатъчната информираност и затруднен достъп на информация и консултантски услуги за младите, да укрепи доверието им в институциите, да изгради здравословен стил на живот и да формира общественно-ангажирани личности. МИКЦ има за цел да информира, консултира, формира личностни и социални умения в младите хора до 29 години. Постигането се осъществява чрез информационно обслужване, консултации със специалисти – юрист, лекар и психолог, обучения и

мотивационни курсове. МИКЦ набира, обработва, анализира, предоставя и разпространява информация на базата на реалните младежки потребности.

Също така, достъпът до информация за европейските програми е разширен чрез дейността на Областен информационен център - Враца, подкрепен от Общината, където младежите получават освен консултантски и информационни услуги и възможност за неформално обучение, инициране и подкрепа на младежки инициативи.

В община Бяла Слатина, от месец декември 2015 г. е открита длъжността младежки медиатор по Национална програма „Активиране на неактивни лица”. Целта е активиране и включване на пазара на труда на неактивни, в т.ч. обезкуражени лица и младежи до 29 г., които не работят, не учат и не са регистрирани в дирекции „Бюро по труда” (ДБТ) и на безработни лица, посредством индивидуално и групово прилагане на инструменти и услуги за привличането и мотивирането им да се регистрират в ДБТ и насърчаване на включването им в обучение, връщане в образователната система и/или заетост.

В общините от областта се осъществява сътрудничество между Общинските администрации, образователните, културните и социалните институции, спортните клубове, Дирекция „Бюро по труда“ за своевременно информиране на младежите за различни възможности за тяхната реализация и/или тяхното участие в различни дейности. Реализират се дейности за запознаване на младите хора с публичните институции и правата им като част от местната общност и като граждани - Дни на младежкото самоуправление в училищата и др. В малките общини и населени места все още е нисък дялът на младите хора, използващи ежедневно компютър, въпреки масовото навлизане на информационните технологии в бита и в работата.

Публичните услуги в подкрепа на младите хора все още не достигат до всички нуждаещи се, особено до младите роми и младежите в малките населени места. Там информационни услуги за младежите се предоставят в читалищата и библиотеките. Провеждат се индивидуални курсове и консултации по начална компютърна грамотност.

Насърчаване на здравословния начин на живот

Осигуряването на добро здраве е важен фактор за успешната бъдеща трудова заетост и професионална реализация.

По данни на РЗИ – Враца, към месец юли 2015 г. броят на регистрираните амбулатории за първична медицинска помощ (общопрактикуващи лекари) е 123. От тях 121 са лекари с индивидуални практики и 2 групови практики. Лекарите дентисти са 146, като от тях 133 са индивидуални практики и 13 групови.

Броят на регистрираните амбулатории за специализирана медицинска помощ е 192. От тях 183 са лекари с индивидуални практики и 9 групови практики. Лекарите дентисти са 1 бр. Центровете на територията на област Враца са: Медицински център - 19бр., дентален център - 1 бр., медико-дентален център – 1 бр., ДКЦ – 1 бр., лаборатории: медико-техническа лаборатория - 10 бр., медико-диагностична лаборатория - 9 бр.

ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ - ОБЛАСТ ВРАЦА

1. МБАЛ „Хр. Ботев” АД гр. Враца
2. "МБАЛ-Мездра" ЕООД гр. Мездра
3. "МБАЛ-Бяла Слатина" ЕООД гр. Бяла Слатина
4. "МБАЛ „Св. Иван Рилски” – Козлодуй" ЕООД гр. Козлодуй
5. "ПЧМБАЛ - Враца" ЕООД гр. Враца
6. „МБАЛ - Вива Медика" ООД гр. Враца
7. "СОБАЛ - Ралчовски" ЕООД гр. Враца
8. „СБАЛПФЗ - Враца" ЕООД гр. Враца
9. "СБДПЛРВБ - Мездра" ЕООД гр. Мездра
10. "СБДПЛББ-Роман" ЕООД гр. Роман

ДРУГИ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ – ОБЛАСТ ВРАЦА

1. "КОЦ – Враца" ЕООД гр. Враца
2. "ЦПЗ-Враца" ЕООД гр. Враца
3. "ЦКВЗ - Враца" ЕООД гр. Враца

В десетте общини на областта особено внимание се отделя на насърчаване здравословния начин на живот и превантивните мерки по отношение на сексуална активност, употреба на алкохол и наркотични вещества, тютюнопушене. За насърчаване на здравословния начин на живот в училищата се изнасят беседи, провеждат се срещи с медицински специалисти, дискутират се теми, свързани със безопасно поведение и избягване на рискови за здравето практики. В училищата функционират здравни кабинети.

Спортуването е начин за справяне със здравословните проблеми и подобряване здравния статус на подрастващите и младежите. Спорта подобрява физическата дееспособност на младите хора и възпитава нравствени ценности, дисциплина, контрол и самоконтрол и спомага за ценното оползотворяване на свободното време, в зависимост от интересите на младия човек. През последните години се наблюдава интерес към спорта сред децата и младежите в област Враца. В общините функционират различни спортни клубове по футбол, хандбал, бадминтон, борба и канадска борба, лека атлетика, художествена гимнастика, снукър, тенис на корт, тенис на маса, карате, шахмат, фитнес, спелеоклуб, инициативни групи по туризъм. В село Бутан, община Козлодуй се намира добре поддържана база за конен спорт със спортна дейност и школа за обучение.

До известна степен причината за засиления интерес към спорта е политиката на всички десет общини да създават условия за разностранна спортна извън училищна дейност, за спортуване и включване на младите хора в различни спортни клубове и мероприятия. Търсят се възможности за ремонт на спортни площадки, игрища, спортни обекти и съоръжения. Въпреки финансовите затруднения, общините се стремят да подпомагат финансово спортните клубове за развитието на тяхната дейност. Всичко това допринася за подобряване здравето на младите хора и помага при превантивната работа за решаване проблемите с агресията и престъпността.

Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

Достъпът до образование, здравеопазване и социални услуги има решаващо значение, както за превенцията, така и за преодоляването на последиците от социалното изключване и бедността. Социалното законодателство чрез дейностите по социалното подпомагане гарантира социалната закрила на гражданите, които без помощта на друго не могат да задоволяват своите основни жизнени потребности. Подкрепата за развитие на младежката политика и инициативи в сферата на социалното законодателство и по-конкретно в сферата на социалните услуги е регламентирана основно в Закона за социално подпомагане и Правилника за неговото прилагане, Закона за закрила на детето и Правилника за неговото прилагане, както и в редица нормативни актове, които определят реда за предоставяне на социални услуги, самата организация на дейност в услугите, както и спазването на определени критерии и стандарти за качество.

Социалните услуги са ключов фактор за ефективно социално включване и участие в живота на обществото на уязвимите групи. Социалните услуги се предоставят в общността и в специализирани институции.

Съществена роля за подкрепа на децата и семействата и за реализиране на процеса на деинституционализация имат новите форми на социални услуги, предоставяни в общността и от резидентен тип, които са алтернатива на институционалната грижа за деца. Развитието на мрежата от социални услуги в общността осигурява възможност за равен достъп до основни услуги на уязвимите групи. Това е от решаващо значение за ефективно социално включване и участие в живота на обществото. Социалните услуги са дейности, които подпомагат и

разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен живот, основават се на социална работа, насочена към подкрепа на нуждаещите се за осъществяване на ежедневни дейности и социално включване (създаване на условия и възможности за участие на обслужваните лица в обществения живот). Социалните услуги, предоставяни на територията на област Враца са разписани в Областна стратегия за развитие на социалните услуги за периода 2011-2015, като през 2015 г. беше разработена такава стратегия и за периода 2016-2020 г.

Също така на младежите се предоставя възможност да се включват в програми за професионална квалификация, реализирани от Дирекции „Бюро по труда“ (ДБТ) и/или по проекти, подкрепени от ОП „Развитие на човешките ресурси“ и Националните програми за заетост. Едновременно с това се прилагат общински и национални мерки за осигуряване на достъп до заетост чрез стимулиране на работодателите, програми за субсидирани работни места и др.

Социалните услуги, предоставяни в областта и подпомагащи интеграцията на младите хора през 2015 г. са дадени в таблиците по-долу:

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Враца</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
ДДЛРГ „Асен Златаров”	Деца от 7-18 години	Област Враца	Преструктуриране на СИ и поетапно намаляване капацитета.	гр.Враца
ЦНСТ за деца/младежи с увреждане /3 бр. по 14 места/	Деца/младежи с увреждания	Област Враца	Осигуряване на основни жизнени потребности, грижи за здравето, психологична подкрепа, образование, усвояване на жизнени умения за самостоятелен и независим живот, отдих и оползотворяване на свободното време, работа с родители и семейства	гр.Враца
Преходно жилище	Деца от 16-18 години напускащи СИ	Област Враца	Въвеждане на подхода- самостоятелни умения за живот на деца 16-18 години	гр.Враца
Център за обществена подкрепа	Деца и семейства в риск.Деца в риск от отпадане от училище и деца отпаднали от училище, непълнолетни майки. Деца от СИ	Област Враца	Превенция на изоставянето, отпадането от училище, превенция от насилие, обучения в умения за самостоятелен живот, консултиране и подкрепа	гр.Враца
Дневен център за деца и/или възрастни хора с увреждания	Деца и възрастни с увреждания	Област Враца	Здравни и рехабилитационни услуги, педагогическа и психологическа подкрепа, логопедична работа, организация на свободното време и личните контакти	гр.Враца
ДВХУИ с.Три кладенци	Възрастни хора с умствена изостаналост	Област Враца	Социална услуга насочена към задоволяване на основни жизнени потребности на възрастни хора с умствена изостаналост. Поетапно	с.Три кладенци

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Враца</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
			намаляване на капацитета и преструктуриране.	
Защитено жилище за лица с психични разстройства	Лица с психични разстройства	Област Враца	Осигуряване на резидентна грижа за възрастни хора с тежки психични увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	гр.Враца
Дневен център за хора с увреждания	Хора с увреждания	Област Враца	Медицинска и социална реhabилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност;	гр.Враца
ОП”РЧР”- Личен асистент, проект „Нови възможности за грижа“	Тежко болни и самотно живеещи, със затруднено самообслужване и дейностите от ежедневния живот.	Гр.Враца и населени места от общината	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи	гр.Враца
Обществена трапезария	Лица, обект на социално подпомагане, безработни и лица без доходи	Община Враца	Доставяне на храна ежедневно, както и хранене в обществената трапезария	гр.Враца
Клуб на инвалида	Лица с увреждания	Община Враца	Осигуряване на социални контакти и предоставяне на възможности за активен живот на потребителите	Община Враца
Социално терапевтичен център	Лица над 18 години от различни рискови групи и младежи	Всички населени места в областта	Социално включване и интеграция на възрастни, чрез предоставяне на психологически, образователни и социални услуги. Предоставяне на иновативни социално терапевтични услуги – психодиагностика, биофийдбек терапия, ритъмтерапия,	Гр. Враца

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Враца</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
			арт терапия, смехотерапия, танцова терапия, музикотерапия и др.	
Център за арт предприемачество – СНЦ „Жарава”	Младежи, безработни и лица над 18 години от рискови групи с интерес към приложните дейности.	Всички населени места в областта	Услугата е налична като част от терапиите СНЦ „Жарава“, предоставяни в Социално терапевтичен център.	Област Враца
Услуга, вид	Потребители		<u>Община Бяла Слатина</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
ЦНСТ за деца/младежи без увреждания	Деца/младежи без увреждания	Община Бяла Слатина	Осигуряване на основни жизнени потребности, грижи за здравето, психологична подкрепа, образование, усвояване на жизнени умения за самостоятелен и независим живот, отдих и оползотворяване на свободното време.	Село Бърдарски геран
ЦНСТ за деца/младежи без увреждания	Деца/младежи без увреждания	Община Бяла Слатина	Осигуряване на основни жизнени потребности, грижи за здравето, психологична подкрепа, образование, усвояване на жизнени умения за самостоятелен и независим живот, отдих и оползотворяване на свободното време, работа с родители и семейства.	Село Бърдарски геран
ЦНСТ за деца/младежи с увреждания	Деца/младежи с увреждания	Бяла Слатина	Осигуряване на основни жизнени потребности, грижи за здравето, психологична подкрепа, образование, усвояване на жизнени умения за самостоятелен и независим живот,	Бяла Слатина

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Бяла Слатина</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
			отдых и оползотворяване на свободното време,.	
ЦНСТ за деца/младежи с увреждания	Деца/младежи с увреждания	Бяла Слатина	Осигуряване на основни жизнени потребности, грижи за здравето, психологична подкрепа, образование, усвояване на жизнени умения за самостоятелен и независим живот.	Бяла Слатина
Преходно жилище	Деца от 16-18 год.	Бяла Слатина	Подготовка за водене на самостоятелен начин на живот на деца 16-18 год.	Бяла Слатина
Наблюдавано жилище	Деца от 18-20 год.	Бяла Слатина	Въвеждане на подхода- самостоятелни умения за живот на деца 18-20 год.	Бяла Слатина
Клуб на инвалида	Лица с увреждания	Община Бяла Слатина	Организиране на социални контакти и предоставяне на възможности за активен живот на потребителите	Бяла Слатина

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Борован...</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
ЦНСТ за деца/младежи без увреждания	Деца/младежи	Община Борован	Осигуряване на основни жизнени потребности, грижа за здравето, психологична подкрепа, образование, усвояване на жизнени умения за самостоятелен и независим живот, отдых и оползотворяване на свободното време, работа с родители и семейства	С.Борован
ЦНСТ за деца/младежи без увреждания	Деца/младежи	Община Борован	Осигуряване на основни жизнени потребности, грижа за здравето, психологична подкрепа, образование,	С.Борован

Услуга, вид	Потребители		Община Борован.... Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
			усвояване на жизнени умения за самостоятелен и независим живот, отдих и оползотворяване на свободното време, работа с родители и семейства	
Личен асистент по ОП „РЧР”, проект „Нови възможности за грижа”	Лица с трайни увреждания, самотно живеещи	Община Борован	Дейността „Личен асистент” цели осигуряване на заетост на безработни лица за облекчаване на положението на семействата, в които има човек с трайни увреждания.	Община Борован
ДСП	Пенсионери и лица с увреждания	Община Борован	Доставяне на храна ежедневно по домовете. Помощ при общуване и поддържане на социални контакти.	Община Борован
Обществена Трапезария	Лица, обект на социално подпомагане, безработни и лица без доходи, пенсионери с минимална пенсия	Община Борован	Доставяне на храна ежедневно, както и хранене в обществената трапезария	Община Борован
НП„АХУ” ЛА	Лица с увреждания или стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами	Община Борован	Осигуряване на грижи в семейна среда на лица с увреждания, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието.	Община Борован

Услуга, вид	Потребители		Община Козлодуй Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
Център за обществена подкрепа	Деца и семейства в риск. Деца в риск от отпадане от училище и деца отпаднали от	Община Козлодуй	Превенция на изоставянето, отпадането от училище, превенция от насилие, обучения в	гр. Козлодуй

Услуга, вид	Потребители		Община Козлодуй	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват	Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	
гр. Козлодуй	училище, непълнолетни майки. Деца от СИ.		умения за самостоятелен живот, консултиране и подкрепа.	
Дневен център за деца и младежи с увреждания гр. Козлодуй	Деца и младежи с увреждания.	Община Козлодуй	Здравни и рехабилитационни услуги, педагогическа и психологическа подкрепа, логопедична работа, организация на свободното време и личните контакти.	гр. Козлодуй
ЦСРИ с. Бутан	Лица с увреждания и деца в риск.	Община Козлодуй	Медицинска и социална рехабилитация, консултации, ориентиране.	с. Бутан с. Гложене
ЗЖ за хора с психични разстройства с. Гложене	Хора с психични разстройства.	Изведените от институции	Форми на социални услуги, в които лица с психични разстройства водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти.	с. Гложене
ЗЖ за хора с умствена изостаналост с. Гложене	Хора с умствена изостаналост.	Изведените от институции	Форми на социални услуги, в които лица с умствена изостаналост водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти.	с. Гложене
Дневен център за възрастни хора с увреждания с. Хърлец	Възрастни хора с увреждания.	Община Козлодуй и съседни общини	Осигуряване на грижи в семейна среда на лица с увреждания, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	с. Хърлец

Услуга, вид	Потребители		Община Козлодуй	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват	Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	
ЦНСТ за възрастни хора с физически увреждания с. Гложене	Възрастни хора с физически увреждания.	Община Козлодуй	Предоставяне на услуги в среда, близка до семейната, за ограничен брой лица.	с. Гложене
ЦНСТ за възрастни хора с физически увреждания с. Хърлец	Възрастни хора с физически увреждания.	Община Козлодуй	Предоставяне на услуги в среда, близка до семейната, за ограничен брой лица.	с. Хърлец
ЦНСТ за възрастни хора с физически увреждания с. Хърлец	Възрастни хора с физически увреждания.	Община Козлодуй	Предоставяне на услуги в среда, близка до семейната, за ограничен брой лица.	с. Хърлец
Дом за възрастни хора с умствена изостаналост с. Бутан	Възрастни хора с умствена изостаналост.	национален	24 часова постоянна грижа; мед. и соц. рехабилитация.	с. Бутан
Личен асистент	Деца и лица с увреждания	Община Козлодуй	Услуга в семейна среда.	Община Козлодуй
Социални жилища	Лица с остри жилищни нужди.	Община Козлодуй	Осигуряване на подслон на лица с остра жилищна нужда.	гр. Козлодуй
Здравни медиатори	Лица от ромски произход.	Община Козлодуй	Дейности за преодоляване на проблемите, свързани със здравни, социални и образователни услуги сред неравностойните групи в	Община Козлодуй

Услуга, вид	Потребители		Община Козлодуй	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват	Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	
			обществото.	
Обществена трапезария	Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от ППЗСП; лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях; самотно живеещи лица и семейства; скитащи и бездомни деца и лица.	община Козлодуй	Храна за обяд.	гр. Козлодуй

Услуга, вид	Потребители		Община Криводол	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват	Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	ие
Личен асистент ОП”РЧР”	Лица с увреждания или стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Криводол	Услуга в семейна среда. Осигуряване на грижи в семейна среда на деца, и лица с увреждания, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Община Криводол
Личен асистент НП”АХУ”	Лица с увреждания или Самотни стари хора с трайни увреждания, или в тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват	Община Криводол	Услуга в семейна среда. Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от	Община Криводол

Услуга, вид	Потребители		Община Криводол Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположен ие
	Целеви групи	Териториален обхват		
	сами .		зависимост от институционален тип грижи.	
Домашен социален патронаж	Самотно живеещи стари хора с увреждания или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда	Община Криводол	Мобилна услуга за предоставяне на храна.	Гр. Криводол
Обществена трапезария	Лица на месечно социално подпомагане, самотно живеещи възрастни хора с ниски доходи	Община Криводол	Доставка на храна ежедневно.	Община Криводол
Проект „Домашни грижи за независим живот”	Лица с увреждания и самотно живеещи възрастни хора	Община Криводол	Предоставяне на интегрирани здравни грижи и социални услуги в домашна среда на възрастни хора с хронични заболявания и трайни увреждания	Община Криводол

Услуга, вид	Потребители		Община Мездра Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположе ние
	Целеви групи	Териториален обхват		
Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания	Деца и младежи с умствена изостаналост и съпътстващи множествени увреждания /2 бр. x 14 капацитет/	Област Враца и при необходимост от цялата страна	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации Задоволяване на ежедневни, здравни, образователни, рехабилитационни, потребности от организация на свободното време и личните контакти	Мездра
Център за настаняване от	Деца от 7 до 18 години	Област Враца и при необходимост	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации	Мездра

Услуга, вид	Потребители		Община Мездра Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
семеен тип за деца/младежи без увреждания		от цялата страна	Задоволяване на ежедневни, здравни, образователни, рехабилитационни, потребности от организация на свободното време и личните контакти	
Преходно жилище	Лица с умствена изостаналост на възраст над 18 години	Област Враца и при необходимост от цялата страна	Подготовка за водене на самостоятелен начин на живот	Мездра
Защитено жилище за хора с умствена изостаналост	Лица с умствена изостаналост на възраст над 18 години	Област Враца и при необходимост от цялата страна	Форми на социални услуги, в които хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти	Мездра
Защитено жилище за хора с умствена изостаналост	Лица с умствена изостаналост на възраст над 18 години	Област Враца и при необходимост от цялата страна	Форми на социални услуги, в които хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти	Мездра
НП „АХУ” Личен асистент	Лица с увреждания или стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Мездра	Осигуряване на грижи в семейна среда на старите хора, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедне-вието си, като успоредно се осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва	Мездра и населените места в общината
ОП ”РЧР”- Личен асистент	Тежко болни и самотно живеещи, със затруднено самообслужване и дейностите си от ежедневния живот	Община Мездра	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи	Мездра и населените места в общината
Обществена трапезария	Лица и семейства на месечно социално подпомагане; лица с	Община Мездра	Социални услуги, насочени към задоволяване на потребностите от храна	Мездра и населените

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Мездра</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
	доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях; самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии; скитащи и бездомни деца и лица		за хора, които не могат да си я осигуряват сами	места в общината
Дневен център за деца с увреждания	Деца с увреждания	Община Мездра	Здравни и рехабилитационни услуги, педагогическа и психологическа подкрепа, логопедична работа, организация на свободното време и личните контакти	Мездра
ЦОП	Деца и семейства в риск, деца в риск от отпадане от училище и деца отпаднали от училище, непълнолетни майки. Деца от СИ	Община Мездра	Превенция на изоставянето, отпадането от училище, превенция от насилие, обучения в умения за самостоятелен живот, консултиране и подкрепа	Мездра

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Мизия</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
НП"АХУ"ЛА	Лица с увреждания	Община Мизия	Услуга в семейна среда	гр. Мизия
ОП"РЧР" ЛА	Тежко болни	Община Мизия	Услуга в семейна среда	гр. Мизия
Клуб на инвалида	Лица с увреждания	Община Мизия	Организиране на социални контакти и предоставяне на възможности за активен живот на потребителите	гр. Мизия, с.Софрониево с.Крушовица

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Оряхово</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
Проект „Домашни грижи за независим и достоен живот“	Лица с увреждания и самотно живеещи възрастни хора.	Оряхово	Предоставяне на интегрирани здравни грижи и социални услуги в домашна среда на възрастни хора с хронични заболявания и трайни увреждания	Оряхово
НП"АХУ"	Лица с увреждания	Оряхово	Услуга в семейна среда	Оряхово
ОП"РЧР", ЛА по проект „Нови възможности за грижа“	Лица с невъзможност за самообслужване	Оряхово	Услуга в семейна среда	Оряхово

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Роман</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение
	Целеви групи	Териториален обхват		
Преходно жилище	Деца от 16 до 18 години без увреждания	Област Враца и при необходимост от цялата страна	постоянна грижа, овладяване знания и умения за самостоятелен живот, професионално ориентиране и обучение	гр. Роман

Услуга, вид	Потребители		Община Роман Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположе ние
	Целеви групи	Териториален обхват		
Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания	Деца/младежи без увреждания	Област Враца и при необходимост от цялата страна	постоянна грижа, предоставяна в среда близка до семейната, социали-зация, образователно - възпитателни дейности, задоволяване на различен вид потребности	гр.Роман
Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания	Деца/младежи без увреждания	Област Враца и при необходимост от цялата страна	постоянна грижа, предоставяна в среда близка до семейната, социали-зация, образователно - възпитателни дейности, задоволяване на различен вид потребности	гр.Роман
Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания	Деца/младежи с умствена изостаналост и съпътстващи множествени увреждания 3 бр. x 10 капацитет за 2015 г. и увеличаване с 6 места след 2016 г.	Област Враца и при необходимост от цялата страна	постоянна грижа, предоставяна в среда близка до семейната, социали-зация, образователно - възпитателни и терапевтични дейности, задоволя-ване на различен вид потребности.	гр.Роман
Център за обществена подкрепа	деца и семейства в риск, кандидати за осиновители и приемни родители, деца с девиантно поведение и други проблеми	община Роман	комплекс от соц. услуги, свързани с превенция изоставянето на деца, консултиране и подкрепа на деца и семейства в риск, на деца с проблеми /с девиантно поведение, с характеро-патии и речево-говорни нарушения, застрашени от отпадане	гр.Роман

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Роман</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположе ние
	Целеви групи	Териториален обхват		
			от училище и др./, работа "на терен" с деца със СОП- терапевтични дейности , мобилна соц. работа и др.	
Дневен център за деца с увреждания	Деца с увреждания на възраст от 3 до 18 години, отглеждани в семейна среда	Община Роман и при необходимост - Община Мездра	дневна грижа, специализирана помощ, семейно консултиране и подкрепа, терапевтични дейности	гр.Роман
Дневен център за възрастни с увреждания	Лица с увреждания	Община Роман	Дневна грижа, специализирана помощ, подкрепа и социализиращи дейности	гр. Роман
ОП"РЧР"- „Независим живот“, СА, ДП и ЛА	Тежко болни и самотно живеещи, със затруднено самообслужване и дейностите от ежедневния живот.	Община Роман	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи	Община Роман

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Хайредин</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположен ие
	Целеви групи	Териториален обхват		
НП"АХУ"ЛА	Лица с увреждания	Община Хайредин	Услуга в семейна среда	Хайредин

Услуга, вид	Потребители		<u>Община Хайредин</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположен ие
	Целеви групи	Териториален обхват		
Обществена трапезария	Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл.9 от ППЗСП Лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях	Община Хайредин	Храна за обяд	С. Хайредин
Социално предприятие	Лица в неравностойно социално положение, лица в риск и лица с различен етнически произход	Общинските центрове на общините от област Враца	Предоставяне на заетост на лица от различните целеви групи. Услугата е налична като част от дейността на Сдружение Нов път Хайредин.	Община Хайредин

Развитие на младежко доброволчество

Общинските администрации на територията на областта се стремят да информират и запознават младежите за планирани и провеждащи се доброволчески инициативи, кампании и акции. В община Мездра, доброволците от Български червен кръст организират съвместни дейности с ученици от училищата и Детски комплекс гр. Мездра и осъществяват редица кампании и акции. Организацията на БМЧК в гр. Мездра, постепенно заема своето място в борбата срещу злоупотребата с тютюн, алкохол, наркотици и болестите, предавани по полов път. В нея членуват 20 младежи от гр. Мездра и 14 от с. Зверино. В община Роман, ръководството на читалище „Христо Ботев“ гр. Роман съвместно с младежи-доброволци организират благотворителна кампания и инициативи около Коледа. Също така, шестнадесет младежи-доброволци от КСУДС в гр. Роман ежегодно през лятото се присъединяват към доброволците от гр. Путен-Холандия, и заедно извършват ремонти и облагородяват зелените площи в Комплекса.

БМЧК Враца, чрез своята дейност подкрепя уязвими хора в бедствени и кризисни ситуации. БЧК осигурява провеждане на подходящи обучения за младите доброволци, свързани с извършваните от младежите доброволчески дейности. Провеждани са обучения свързани с психо-социална подкрепа, първа помощ, превенция на зависимости, превенция на насилието, здравословно хранене. През такива обучения са преминали 266 млади хора от община Враца на възраст от 15 до 24 г.

Провеждат се различни инициативи за популяризиране на доброволството. Номинации за "Най-активен доброволец", "Най-креативен и най-полезен доброволец" по повод Деня на доброволеца през декември. Организирани са награди: "Млад отличник на БЧК" – като със значка и парична премия са наградени 2 доброволци. Организира се провеждане на дейности, свързани с „Менторска програма за нови доброволци на БМЧК” и провеждане на контролни тренинги от нея. Наградите са осигурени с национално финансиране, а дейностите по менторската програма и награждаването, свързано с нея са финансирани от ОС на БЧК Враца.

Повишаване на гражданска активност на младите хора

Гражданско участие на младите хора е свързано с прилагане принципите на Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите. Възможностите на младите хора за участие в обществения живот намират израз в създадените към общините младежки парламенти, центрове, младежки дом и др. подобни структури. Там младите хора имат възможност да се ангажират с разрешаването на важни за тях проблеми.

Младите хора в община Враца декларират желание да се включат в обществения живот за решаване на собствените си проблеми, като вземат участие в граждански организации. В община Враца работят и младежки неправителствени организации, които реализират младежки инициативи и дейности на местно, национално и европейско ниво.

Основния източник на финансиране на проекти за местни младежки инициативи е програма "Младежта в действие". Тя цели реализирането на проекти, които да стимулират активното европейско гражданство, да насърчават солидарността и толерантността сред младите хора, поощряване на взаимното разбирателство, развитие на качеството на системите за подпомагане на младежки дейности, както и популяризиране на европейското сътрудничество в областта на младежката политика. Това са инициативи, които дават възможност на младите хора да станат част от обществото като цяло.

Активен участник при разработването и осъществяването на общинската политика за работа с младежите е Младежният дом-Враца. Младежният дом работи съвместно с училища, институции и културни институти и спомага за развитието на младите хора.

Чрез инициативите, форумите и кампаниите, курсовете и обученията младите хора развиват своите умения, знания и проявяват своята гражданска активност.

В Община Козлодуй, като неформална представителна младежка структура, развива дейност Общински детски и младежки парламент (ОДМП). Младите хора имат възможност да изразят своето мнение по въпросите, които ги касаят. Общинските календари с дейности в областта на културата, спорта, младежта се планират и реализират с тяхно участие. От голямо значение за гражданското образование на младежите са обученията и споделянето на добри практики. През 2015 г. представители на ОДМП се включиха участие в XVII Национална пролетна сесия на българските младежки парламенти и съвети „Толерантността в различията” – 02-04.2015 г., гр. Варна. Младите хора от ОДМП съвместно с Общинска администрация през 2015 г. организираха един форум за обмен на добри практики: Тематичен форум „Европейските ценности в детската градина и училището” – представяне на добри практики от детските градини и училищата в общината за намаляване и преодоляване на агресията и насилието сред деца, ученици и възрастни, както и практики в училищата за отговорно гражданско поведение. Активно е участието на младежите в Кампаниите по превенция в общината. В Кампанията „Град без агресия и дрога” 2015 г. те се включиха както в проведеното обучение по подхода „Връстници обучават връстници” – метод „театър”, на екипи от ученици и ръководители от основните и средните училища в общината на тема „Не на агресията”.

Макар все още да няма младежка организация в община Мездра, неформални групи се създават по време на студентската бригада, екипи за участие в различните турнири (6 квартални отбора от гр. Мездра с около 80 младежи участват във футболния турнир на малки вратички) и сдружаване при реализацията на конкретни проекти и благотворителни кампании.

Инициативната група по туризъм е пример за самоорганизация на младите хора в гр. Мездра.

През 2015 година младите хора от гр. Мездра и доброволците от БМЧК организират и провеждат благотворителни кампании и акции:

- през януари посещение на родилното отделение към МБАЛ Мездра, за даряване на новородените бебета дрешки и аксесоари, а на майките и медицинския екип – цветя;
- през февруари участие в благотворителна акция под наслов „Даряваме здраве и грижа” организирана в Мездра от Общинският център за социални услуги и дейности (ОЦСУД) и представители на компанията „Vision International People Group”. Инициативата е предназначена за деца от социално слаби семейства, потребители на услугата „Обществена трапезария”. Целта на кампанията е децата в неравностойно положение да получат знания за здравословното хранене и изграждането на хигиенни навици – всичко това поднесено по атрактивен начин чрез забавления и рисунки;
- организирани са доброволчески кампании за направата на мартеници, боядисване на Великденски яйца, заедно с доброволци от пенсионерския клуб „Мездрея” и раздаване на козунаци и яйца по домовете на самотноживеещи хора в гр. Мездра;
- разяснителни кампании по училищата по повод деня без тютюнев дим;
- на 26 юни – Световния ден за борба с наркоманиите, младежите от БМЧК – Мездра, прожектиране на тематичен филм;
- отбелязване 1 октомври – Деня на възрастните хора;
- участие в проекта „Мездра чист и приветлив европейски град”.

Доброволците от БМЧК, съвместно с Общинският център за социални услуги и дейности, както и ученици от ОУ „Христо Ботев”, ОУ „Св.Св. Кирил и Методий”, СОУ „Иван Вазов” и ПГ „Ал. Константинов” организираха коледна благотворителната кампания „Хранителна банка”, с цел събиране на хранителни продукти от дарения, и предоставянето

им на деца, социално слаби семейства и самотно живеещи възрастни хора в неравностойно положение.

През изтеклата 2015 година в гр. Мездра е създадено сдружение с нестопанска цел в обществена полза „В помощ на животните в Мездра”. Членовете на сдружението са млади хора, обединени от общата кауза за защита правата на животните, грижа за бездомни и нуждаещи се животни и утвърждаване на принципи за хуманно отношение към тях. Съвместно с община Мездра, през май, е намерено временно решение на проблема с уличните кучета. Създаден е приют в частен имот в с. Долна Кремена, в които доброволците полагат грижи за прибираните от улиците на града около 100 кучета. Организирант се благотворителни акции и кампании за набиране на средства за изхранване, лечение и кастрация на кучетата.

Много от младежите предпочитат да се изявяват в неформални среди, като импровизирани събрания, интернет клубове, интернет форуми и чатове. Също така, младите хора в общините от областта проявяват интерес към артистичните и спортните групи и клубове, танцови състави; групи за автентичен фолклор; театрални състави към читалищата, певчески състави. Необходимо е обаче развитие на механизми за отчитане на младежкото мнение при взимането на решения по важни за обществото въпроси.

Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

В област Враца се очертава общата за цялата страна тенденция към застаряване на населението и обезлюдяването на малките населени места. Това се обуславя от недостатъчно привлекателни възможности за икономическа активност и професионална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони и обяснява все утвърдилата се тенденция на миграция село – град.

Въпреки, че достъпът до информационни технологии не е на необходимото ниво, все пак се наблюдава положителна тенденция в това отношение чрез предоставяне на възможност за достъп до ИКТ в читалищата.

Читалищата са организации, които създават в конкретното населено място възможности за реализирането на инициативи, подкрепящи културния календар на местната общност и за създаване на възможности за осмисляне на свободното време, културното и духовното израстване на младите хора. Читалищата на територията на област Враца се стремят да развиват привлекателни за младите хора дейности: вокални и танцови групи, състави за автентичен фолклор, ромски танцови състави, кръжоци по приложни изкуства, младежки духови оркестри, клубове по художествено слово, групи народни обичаи и наричания, мажоретни състави, театрални групи и др. Постигнатите конкретни резултати показват, че се полагат усилия за привличане на младите хора към различни форми на дейност на читалищата.

Във всички 21 читалища и във всички кметства в *Община Мездра* има достъп до интернет. В селата Моравица, Зверино, Долна Кремена и Ребърково бяха разкрити по проект "Глобални библиотеки" безплатни компютърни центрове, оборудвани с техника по последен модел, които веднага се превърнаха в притегателен център за младежите. Всички читалища в общината разполагат и с богат книжен фонд и под различни форми се опитват освен към компютрите да възпитават младите и в любов към книгата. Училищата в общината също са снабдени с необходимата компютърна техника и е осигурен достъп до интернет. Достъпът на младите хора до електронните медии и печатни издания е неограничен. Общинска администрация и през изминалата година постоянно информираше училищата и младежките общности за всички спортни и културни събития от областен, национален и международен характер и им оказваше пълно съдействие при поискана помощ.

В културния живот на *община Мездра*, достойно място заема представителен танцов ансамбъл (ПТА), като активно е подкрепян от ръководството на общината. Организира

концерти по повод на различни събития от общинската програма за чествания на национални и регионални празници. През 2015 г. ансамбълът е участвал в 92 изяви. В ПТА участват 57 младежи и девойки от 15 до 29 годишна възраст. Танцовият ансамбъл работи върху изчистване на движенията, възстановяване на стари танци, стила, хореографския текст и композицията на танците. В своя репертоар има 20 танцови композиции от всичките фолклорни области на страната. Концертната дейност е изключително натоварена, както по различни поводи в общината и селата в нея, така и с концерти в много градове и села на страната (за 2015 г. са изнесени 92 концерта).

Младежки танцови състави функционират също в СОУ „Св. Кл. Охридски“ с. Зверино и читалищата в селата Върбешница, Оселна, Зли дол, Лик, Долна Кремена и Моравица.

Структурите, осигуряващи възможностите за пълноценно използване на свободното време на територията на *община Оряхово* са обединен детски комплекс (ОДК), читалища, училища, неправителствени организации, спортни клубове, клубове по интереси, Исторически музей - Оряхово. Към ОДК има групи по волейбол, тенис на маса, шах, художествено – творческо, научно – познавателно, танцово, театрално и изобразително изкуство.

На територията на общината функционират спортни клубове по футбол, бадминтон, борба и канадска борба. Освен тях към читалищата в общината функционират мажоретен състав и танцови състави, които участват в празници и културни дейности.

Четири от читалищата работят по проект "Глобални библиотеки". В малко населено място като *община Оряхово* те осигурява достъп до информация, до компютър и интернет на млади хора.

Развитие на межкултурния и международния диалог

Възможността за работа с хора от различни култури и националности и способността да се обменят идеи са от голямо значение за реализацията на всяка личност в динамичните условия на днешния свят. Чрез изпълнението на трансграничните проекти се улеснява възможността за осъществяване на международен обмен и се създават условия младежите в България да развият положително отношение към европейските партньори от страните в рамките на ЕС, а и извън него, като с това също се засилва и чувството за толерантност към различните.

Училища и млади хора от област Враца участват в международни образователни програми, като "Еразъм +", "Коменски", "ACES", "Включващо обучение", "Доброволчеството е наша работа", "Децата на Европа", "Училище, работа, живот след 100 години", "По следите на наши известни личности".

Представителният танцов ансамбъл (ПТА), към читалище „Просвета 1925“ – Мездра през 2015 г. участва в Международните фестивали в гр. Видин, гр. Враца - „Врачанска пролет“, гр. Монтана - Напеви от Северозапада, както и в три международни турнета през 2015 г.:

1. МФФ в гр. Кършехир, Р Турция - покана: International Folkdance Organization KAPPADOCIA REGION - Folkdance festival 11 - 17 may 2015;

награди - отличия, грамоти и предметни награди

2. МФФ в гр. Кардица, Р Гърция - покана по линия на ЦИОФ - наградата от танцовото надиграване "За голямата награда на София: за трета поредна година 1 място в първа възрастова група до 19 г. за ПТА; 1 място за втора възрастова група 19 - 29 г. за ПТА; голямата награда Grand prix на София и турне с участие на ПТА във МФФ "Краискаеа" - гр. Кардица, Р Гърция от 22.07. - 29.07.2015 г.

3 награди, 3 плакета, 1 диплом, поздравителен адрес

3. МФФ във Фамагуста, Северен Кипър - покана: Beyarmudu Belediyesi patates kultur sanat halk danslari festivali - Famagusta, 4. - 10.08.2015

награди: 1 купа, 13 отличия и грамоти

Мажоретният състав в гр. Мездра е участвал в Международен фестивал „Лачени обувки“ – Берковица, където е спечелил трето място.

Община Мездра и Асоциация за развитие на алтернативен туризъм - КОРИТЕН са партньори при реализиране на редица младежки проекти.

Целите на партньорството са насочени към:

- стимулиране на различни младежки инициативи, в които младите да придобият практически опит за активно гражданство и участие в представителната демокрация;
- разработване на предложения, на базата на текущи нужди на местната младеж, относно мобилност, заетост и жилищно настаняване; борбата срещу бедността и социалното изключване, глобалните предизвикателства, свързани с околната среда и популяризиране на спорта, като здравословен начин на живот.
- нормализиране на контактите между младите хора и обществените структури.
- улесняването на структуриран диалог, гарантиращ участието на младите хора в обществото и придобиване на опит в активно гражданство.

До сега са реализирани три проекта: "Идентифициране и разпространение на активна младежка демокрация", "Нека изберем участие", „Младежко участие в европейската демокрация". Проектите са финансирани от Европейския съюз в рамките на програма "Младежта в действие", поддейност "Демократично гражданство".

Етническата толерантност и диалог е добре застъпена в общините от областта. Редовно се отбелязва 8 април – Международен ден на ромите, в който участват представители на читалищата и училищата. Представят се ромски обичаи, песни, танци.

В община Мизия е създадена благоприятна среда за междуетническо и между - културно младежко общуване. Създадени са условия за диалог и толерантност между етносите още от училище. Двете общности в общината - ромска и българска си взаимодействат помежду си, което води до разбирателство и взаимопомощ. За всички млади хора без разлика в пол, възраст, етническа принадлежност, образователната политика е една и съща.

Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността

Факторите, които обуславят наличието на рисково поведение, са занижен родителски контрол, криминогенна семейна и приятелска среда, ниска образованост, нарастващ процент на младежка безработица, ниска степен на респект към правоохранителните и правораздавателните органи. Най-рисковите групи се оказват младите хора без родителски контрол (отсъстващи родители, непълни семейства) и отпадналите от образование.

В община Бяла Слатина, през 2015 г. членовете на МКБППМН са разгледали общо 33 възпитателни дела и са наложени 37 възпитателни мерки по чл.13 ал.1 от Закона за борба срещу противообществени прояви на малолетни и непълнолетни /ЗБППМН/. В общината предстои разкриване на Център за превенция и социална адаптация.

В община Козлодуй са наложени общо 18 бр. възпитателни мерки по чл. 13, ал. 1 от З БППМН. С цел превенция на насилието, агресията, зависимостите, пътна безопасност и др., в общината, съвместно с младите хора, се организират и реализират различни кампании, в които обединяват усилия всички институции/организации в общината, имащи отношение към проблематиката: Общинска администрация, МКБППМН, училища, ОДК, Отдел „Закрила на детето” към Дирекция „Социално подпомагане”, доставчици на социални услуги за деца и младежи, читалища, спортни клубове и др.

В Община Мездра са организирани информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършени от млади хора. Чрез симулативни игри, казуси и анкети сред учениците, от екипът на МКБППМН е представена темата „Последици от извършването на престъпления. Наказателна отговорност”. В МКБППМН – Мездра е създаден поименен регистър на всички непълнолетни, освободени от СПИ, ВУИ, ПД, както и на условно осъдени. В края на всяка година Комисията прави справка в съда и получава съответната информация. За 2015 година МКБППМН – Мездра има разгледани 24 възпитателни дела, а извършителите на противообществени прояви са 22. През 2015 г. са наложени 44 възпитателни мерки.

Със своята активна работа, Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни на територията на общините, имат съществен принос за намаляване на правонарушенията в областта. Наблюдава се значително подобрение в съвместната работа на институциите, ангажирани с превенция на детската и младежка престъпност. По отношение на мерките, свързани с превенцията на престъпността сред младите, в област Враца са реализирани по-голям брой инициативи и кампании в подкрепа на младежкото развитие. Предприети са действия за социална реинтеграция на млади правонарушители, проведени са множество лекции и беседи в училищата, организирани са програми за пътна безопасност.

III. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Приоритетите на Областния план за младежта са съобразени с приоритетите и целите на Националната стратегия за младежта 2012-2020, като същевременно отчитат и обобщават предвидените в общинските планове за младежта приоритети, дейности, мерки и цели.

Приоритети, специфични цели, оперативни цели и предвидени дейности:

ПРИОРИТЕТ 1. НАСЪРЧАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ И КАРИЕРНОТО РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА

В рамките на този приоритет усилията в област Враца ще се насочат от образование към заетост, както чрез насърчаване на предприемачеството, така и чрез развитие на неформалното образование.

Стратегическа цел 1.1.: Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора в България.

Оперативна цел 1.1.1: Улесняване на прехода от образование към заетост. Подобряване качеството на средното и висшето образование и неформалното обучение, както и насърчаване на ученето през целия живот в съответствие с потребностите на пазара на труда. Създаване на благоприятна среда за професионална реализация и кариерно развитие на младите български специалисти в държавната и общинска администрация.

Дейности:

- Осигуряване на чиракуване и стажуване.

- Намаляване на броя на необхванатите и преждевременно напусналите образователната система лица в задължителна училищна възраст.
- Насърчаване на сътрудничеството и възможностите за срещи между работодателите, професионалните училища, обучителните центрове и академичната общност
- Засилване на ефективността на връзките между образователните и обучителните институции и бизнеса за улесняване на прехода от образование към заетост.
- Организиране на срещи и дискусии за запознаване с европейските и национални програми, осигуряващи заетост за младите хора;
- Участие в разработването и реализацията на проекти свързани с ученици и студенти;
- Създаване на възможности за стажове в областната и общинска администрация на студенти от висшите училища.

Отговорни институции: Директори на училища, ръководители на ВУЗ, Регионален инспекторат по образование (РИО), общините съвместно с директори на училища, ресурсни центрове, НПО, дирекции „Бюро по труда”.

Финансиране: в рамките на утвърдените собствени бюджети и привлечени средства по финансиращи програми, европейските и националните програми, делегираните бюджети на училищата и проектно финансиране.

Оперативна цел 1.1.2. Разширяване на достъпа до услуги за професионално ориентиране на младите хора.

Дейности:

- Предоставяне на услуги за професионално ориентиране.

Отговорни институции: Центрове за професионално ориентиране, училища, общини.

Финансиране: Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР)

Оперативна цел 1.1.3. Намаляване броя на необхванатите и преждевременно напусналите образователната система лица в задължителна училищна възраст.

Дейности:

- Осъществяване на форми за ефективна работа с родители, които възпрепятстват децата си да посещават детска градина и училище.
- Въвеждане на специфични политики и мерки за превенция на отпадането от образователната система в стратегиите за развитие на училищата и детските градини.
- Планиране и реализиране на съвместни информационни кампании от заинтересованите страни за намаляване на риска от отпадане и преждевременно напускане на училище и за повишаване на информираността относно значението на образованието.
- Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в екологични кампании и събития за отбелязване на дати от екологичния календар /Световен ден на водата, Деня на земята, Ден на околната среда, Европейска седмица на мобилността и др./
- Реализиране на политики за интегрирано обучение на деца и ученици със специални образователни потребности /СОП/ вкл. осигуряване на достъпна архитектурна среда; осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците със СОП от специалистите от ресурсните центрове.

- Повишаване на обхвата в целодневна организация на учебния ден.
- Подобряване на достъпа до разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности.
- Обмен на добри практики в детските градини и училища.

Отговорни институции: общините, директорите на училища.

Финансиране: проектно финансиране.

Оперативна цел 1.1.4: Насърчаване на икономическата активност на младите хора

Дейности:

- Разширяване на достъпа на младите хора до посреднически услуги за намиране на работа. Осигуряване на възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи чрез средства от оперативни и национални програми.
- Организиране на срещи и дискусии за запознаване с Европейските и Национални програми, осигуряващи заетост за младите хора;
- Организиране на младежка трудова борса.
- Подкрепа за създаване на социални предприятия

Отговорни институции: Областен информационен център, дирекции „Бюро по труда”, браншови организации, общини.

Финансиране: в рамките на утвърдените бюджети на посочените отговорни изпълнителни институции.

ПРИОРИТЕТ 2. ПОДОБРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО ИНФОРМАЦИЯ И КАЧЕСТВЕНИ УСЛУГИ

Стратегическа цел 2.1.: Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им.

Оперативна цел 2.1.1: Формиране на информационна политика, насочена към младите хора. Осигуряване на достъп до услуги за развитие, основани на младежката работа, индивидуалния подход и оценка на конкретните потребности и особености на младежката възраст

Дейности:

- Организиране на национални, регионални, областни и общински информационни кампании, насочени към младите хора.
- Ползване услугите на Младежки информационно-консултантски център (МИКЦ), разширяване на кръга на обслужваните от МИКЦ млади хора и на предлаганите услуги;
- Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на ЕС.
- публично подпомагане и предлагане на консултантски услуги в подкрепа на личностното и общественото развитие на младите хора, включително и за развитие на жизнени умения.
- услуги за организиране на свободното време на младите хора
- подобряване на достъпа на младите хора до електронното съдържание в обществените библиотеки

Отговорни институции: Областен информационен център, читалища, общини, МИКЦ.

Финансиране: в рамките на утвърдените бюджети на посочените отговорни изпълнителни институции и държавния бюджет.

Стратегическа цел 2.2: Стимулиране на неформалното обучение сред младите хора.

Оперативна цел 2.2.1: Предлагане на услуги за разширяване на знанията, опита и уменията на млади хора за приобщаване към ценностите на гражданското общество, науката, културата, изкуството, здравословния начин на живот, безопасността на движение по пътищата и за предотвратяване на противообществените прояви.

Дейности:

- запознаване с възможностите, които предоставя програмата “Младежта в действие” и кандидатстване по програмата.
- организиране на обучения по метода “връстници обучават връстници”;
- разширяване на достъпа до програмата „Еразъм+” а младите хора, особено на живеещите в малките градове и селските райони.
- организиране на обучения, насочени към превенция употребата на наркотици, правонарушения и формиране на ценности и лични умения;

Отговорни институции: общините, информационни центрове, младежките организации, училища, читалища.

Финансиране: общински бюджети и държавния бюджет

Стратегическа цел 2.3: Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора.

Оперативна цел 2.3.1: Подобряване на възможностите за реализация на социалните и творческите умения на младите хора, съобразно техните интереси и стимулиране на инициативността и младежкото творчество.

Дейности:

- разработване на програма на мерките за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби.
- организиране, провеждане и участие в различни прояви и инициативи.
- насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толерантност и диалог.
- стимулиране и подпомагане участието на младите хора в международни и европейски сътрудничества.

Отговорни институции: общините, общинските детски комплекси, читалища, Младежки дом.

Финансиране: държавен и общински бюджет

ПРИОРИТЕТ 3. НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ

Стратегическа цел 3.1.: Насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора.

Оперативна цел 3.1.1: Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора.

Дейности:

- Насърчаване и подпомагане на сътрудничеството между здравните специалисти, младежките и спортни организации за утвърждаване на здравословен начин на живот.
- организиране и участие в програми, свързани с профилактиката и промоцията на здравето на младите хора;
- издаване на информационни материали и провеждане на медийни кампании;
- инициативи за превенция на употребата на наркотични вещества и утвърждаващи училището като среда за здравословен начин на живот.
- провеждане на превантивно - информационни кампании по повод: Месецът на трезвеността, 26 юни - Световен ден за борба срещу наркоманиите и 31 май – Международен ден за борба с тютюнопушенето;
- програми за превенция на различните заболявания.

Отговорни институции: 10-те общини на област Враца, РИО, РЗИ, спортни клубове, БМЧК.

Финансиране: общинските бюджети, държавния бюджет.

Оперативна цел 3.1.2: Повишаване сексуалната култура на младите хора.

Дейности:

- издаване на информационни материали и провеждане на медийни кампании.
- организиране на обучения по метода “връстници обучават връстници”, с цел развитие на знания, нагласи и умения за здравословен начин на живот, безопасно поведение и избягване на рискови за здравето практики;
- подобряване на достъпа на младите хора до подходящи за тях качествени услуги и до съвременна научна информация по въпросите на сексуалното и репродуктивното здраве, превенция на нежелана бременност и на сексуално предавани инфекции.

Отговорни институции: 10-те общини на област Враца, училища, БЧК, НПО.

Финансиране: в рамките на утвърдените бюджети на общините и външно финансиране.

Оперативна цел 3.1.3: Насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора.

Дейности:

- организиране на спортни инициативи и състезания, насърчаване на младежта към състезателен дух и спортменство;
- организиране на прояви, посветени на Европейската седмица на спорта и физическата активност.
- реализиране на Програма за развитие на спорта и социалния туризъм в общините. Изпълнение на общински спортно-туристически календари за 2016 г.

Отговорни институции: общините, училища, спортни клубове, РИО.

Финансиране: в рамките на общинските бюджети, държавния бюджет и външно финансиране.

ПРИОРИТЕТ 4. ПРЕВЕНЦИЯ НА СОЦИАЛНОТО ИЗКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДИ ХОРА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ

Стратегическа цел 4.1: Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение – младежи в специализирани институции; младежи с увреждания; младежи, напускащи специализирани институции; младежи, страдащи от различни зависимости; бивши затворници и други групи младежи в риск.

Оперативна цел 4.1.1. Синхронизиране на младежката политика за лица в неравностойно положение с политиките за закрила на детето.

Дейности:

- разработване и развитие на социални услуги (включително от типа подкрепа, придружаване, менторство), подходящи за деца и млади хора в риск, в т.ч. и за интегрирането им с мерките за закрила на детето;
- продължаване процеса на деинституционализация

Отговорни институции: общините, доставчици на социални услуги, ДСП

Финансиране: общински бюджети, държавен бюджет и оперативните програми.

Оперативна цел 4.1.2.: Осигуряване на условия за социална адаптация и насърчаване на социалното включване на младежите в риск, повишаване на качеството на социалните услуги за младите хора в неравностойно положение.

Дейности:

- Подобряване качеството на социалните услуги за млади хора в специализираните институции и осигуряване на подкрепа за пълноценното им включване в обществения живот.
- Организиране на благотворителни кампании за деца и младежи в риск.
- Насърчаване съпричастността на младите хора към политиките за социално включване;

Отговорни институции: младежките организации, доставчици на социални услуги (ПЖ, НЖ, КСУДС, ДЦ, ЦСРИ), общини, ДБТ.

Финансиране: общински бюджет, национален бюджет, оперативни програми.

ПРИОРИТЕТ 5. РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖКО ДОБРОВОЛЧЕСТВО

Стратегическа цел 5.1.: Развитие на доброволчеството сред младите хора като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание.

Оперативна цел 5.1.1: Създаване на повече доброволчески възможности за младите хора, особено за трансгранична мобилност чрез по-пълно използване на средствата от програмата на ЕК „Младежта в действие”.

Дейности:

- организиране на доброволчески инициативи от младите хора;
- осигуряване на подходящо обучение и квалификация за младите доброволци, свързани с извършваните от младежите доброволчески дейности;
- разработване на проекти от младежки организации по програма “Младежта в действие”;
- гарантиране правата на младите доброволци.

Отговорни институции: общините и младежките организации, МИКЦ.

Финансиране: бюджетите на общините и на младежките организации, програма “Младежта в действие”.

Оперативна цел 5.1.2: Популяризиране на доброволчеството.

Дейност:

- разпространение на добри практики за доброволчески инициативи чрез медиите;
- поощряване на обмените с доброволческа цел като средство за придобиване на нови умения и познания.

Отговорни институции: общините, училища, БМЧК и младежките организации, КСУДС.

Финансиране: общински бюджет, други източници.

ПРИОРИТЕТ 6. ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКАТА АКТИВНОСТ

Стратегическа цел 6.1.: Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти.

Оперативна цел 6.1.1: Насърчаване на самоорганизирането на млади хора.

Дейности:

- насърчаване и подпомагане развитието на младежките организации;
- подпомагане дейността на Общински детски и младежки парламент (ОДМП) в планиране и организиране на дейности, участия в обучения и др.
- популяризиране на добри практики на младежка гражданска активност и организиране на младежки кампании.

Отговорни институции: общините, младежки организации.

Финансиране: общински бюджет

Оперативна цел 6.1.2: Насърчаване на гражданското образование и обучение.

Дейности:

- участие в годишна среща на ученическите парламенти за популяризиране на успешни практики;
- организиране на обучения по защита правата на човека, дискриминацията, трудовите права на младите хора;
- тематични обучения на представители на ОДМП.

Отговорни институции: общините, Младежки дом

Финансиране: в рамките на общинските бюджети, друг донор.

ПРИОРИТЕТ 7. РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В МАЛКИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Стратегическа цел 7.1.: Създаване на привлекателна среда за развитие на младите хора в малките населени места и селските райони.

Оперативна цел 7.1.1: Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение и информация на млади хора в малките населени места. Участие в местното

самоуправление и икономическа активност.

Дейности:

- насърчаване и подпомагане на читалищата като средища за информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие в малките населени места и селските райони;
- осигуряване на компютърна техника и интернет в читалищата;
- насърчаване на участието на младите хора в местното самоуправление;
- създаване на младежки клубове в малките населени места;
- насърчаване на предприемачеството в малките населени места и селските райони чрез улесняване на достъпа до финансиране и предлагане на консултации за участие по различни програми към ОСП на ЕС.

Отговорни институции: общините.

Финансиране: от общинските бюджети.

ПРИОРИТЕТ 8. РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУКУЛТУРНИЯ И МЕЖДУНАРОДНИЯ ДИАЛОГ

Стратегическа цел 8.1.: Създаване на благоприятна и насърчаваща среда за българските младежи да участват пълноценно в межкултурното и международното младежко общуване.

Оперативна цел 8.1.1: Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толерантност и диалог.

Дейности:

- организиране на прояви за опознаването на отделните етнически общности и техните култури за стимулиране на толерантност, разбирателство и взаимодействие между общностите;
- насърчаване и подпомагане на мобилността на младите хора;
- организиране на събития за популяризиране на европейското сътрудничество в младежката сфера;
- разработване и управление на проекти, изграждане на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда.

Отговорни институции: общините, Областен съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси – Враца, общинските съвети за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси, училища.

Финансиране: от общинските бюджети, оперативни програми.

ПРИОРИТЕТ 9. ПОВИШАВАНЕ НА РОЛЯТА НА МЛАДИТЕ ХОРА В ПРЕВЕНЦИЯТА НА ПРЕСТЪПНОСТТА

Стратегическа цел 9.1.: Стимулиране на активното участие на младите хора в превенцията на престъпността, особено в превенцията на правонарушенията, извършени от млади хора.

Оперативна цел 9.1.1: Ангажиране на местната власт, младежките организации и медиите в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи

Дейности:

- екипен подход при решаване на възпитателни дела в МКБППМН и при работа с младежи правонарушители;

- прилагане на програми за работа с непълнолетни осъдени на пробация;
- организиране на информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора. Дискусии и презентации за превенция насилие, трафик, употреба на наркотици и безопасност в интернет, с ученици и младежи;
- програми за работа с непълнолетни осъдени на пробация;
- организиране на спортни прояви за превенция на младежката престъпност.

Отговорни институции: общините, спортни клубове, районни управления „Полиция“, младежки организации и НПО.

Финансиране: общинските бюджети и държавния бюджет.

Оперативна цел 9.1.2: Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора.

Дейности:

- осъществяване на съвместни инициативи за ограничаване агресията по пътищата и опазване живота и здравето на децата;
- участие в организирането на състезания, викторини, конкурси, тематични изложби и забавни игри, свързани с прилагането на правилата за безопасност на движението по пътищата и разпространение на информационни материали;
- участие на млади хора в Европейския ден за пътна безопасност - 25 юли.

Отговорни институции: общинските администрации, училищата, районните управления „Полиция“, младежките организации.

Финансиране: финансирането е от общинските бюджети и държавния бюджет.

Конкретните дейности за всяка община са разписани подробно в общинските планове за младежта за 2016 година и са дадени като Приложение на настоящия доклад.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Областните управители, в съответствие със Закона за младежта и Националната стратегия за младежта 2012-2020 г., осигуряват и координират провеждането на държавната политика на територията на областта чрез изготвяне на областен годишен план за младежта.

Кметовете на общини са пряко отговорни за планирането и провеждането на младежката политика в общините. Те, заедно с общинските съвети, осигуряват отчетност, публичност и прозрачност на общинските политики за развитие на младежта, като предоставят на областните управители общинския годишен план за младежта за текущата година и отчет за изпълнение на дейности за предходната година.

Областният управител работи в тясно сътрудничество с общините на територията на областта, РИО – Враца, младежки организации, РЗИ – Враца, Дирекциите "Бюро по труда", Областен информационен център – Враца, читалища, спортни клубове, Български младежки червен кръст, Неправителствени организации, работещи по проблемите на младите хора.

V. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЛАСТНИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Областният план за младежта на област Враца за 2016 г. ще се осъществява чрез общинските планове за младежта за 2016 г.

Наблюдението (мониторингът) на текущото изпълнение на дейностите по плана ще бъде извършено чрез обобщаване на отчетите за изпълнение на общинските планове за 2016 г.

Отчетите по изпълнението на общинските планове и областния план за младежта за 2016 г. се изготвят съгласно сроковете по Закона за младежта.

Областният план за младежта за 2016 г. е отворена система, която следва динамиката на промяната в областта. В тази връзка той е отворен и може да бъде актуализиран по предложение на заинтересованите страни.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Областният план за младежта на област Враца за 2016 г. се публикува на интернет страницата на Областна администрация – Враца.